

فصل پنجم

پی آیندهای طلاق

معمولا پیامدهای منفی طلاق بیشتر از پیامدهای مثبت آن است، حتی اگر تعارض ها و تنش های زندگی زناشویی زیاد باشد و زوجین با توافق و تمایل قلبی برای جدایی اقدام کنند، با این حال باز هم طلاق یک آسیب است و خسارت ها و آسیب های زیادی برای زوجین و خانواده آن ها در پی دارد.

آسیب شناسی طلاق در زوجین

آشنایی با پی آیندهای طلاق به زوجین کمک می کند تا خود را برای مقابله با این تغییرات آماده کنند.

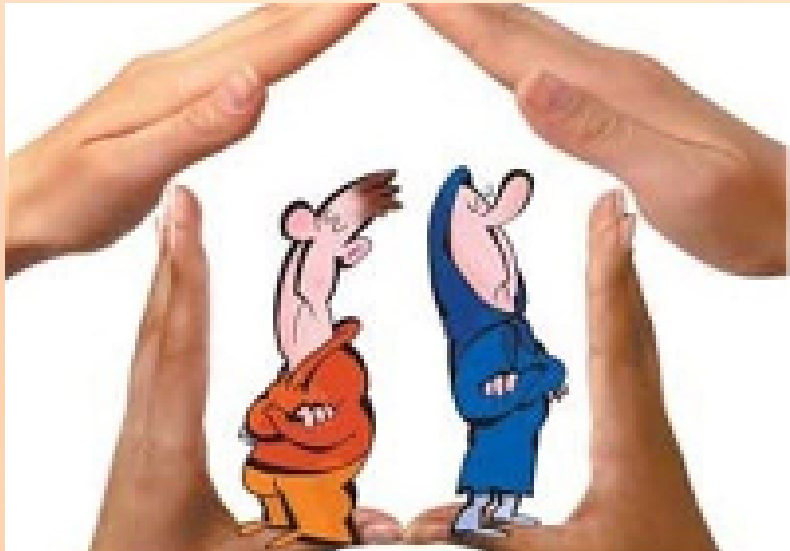
عمده ترین پی آیندهای طلاق:

تغییر نقش ها
تغییر در شبکه ی اجتماعی
مشکلات اقتصادی
مشکلات روانشناختی
علائم جسمانی

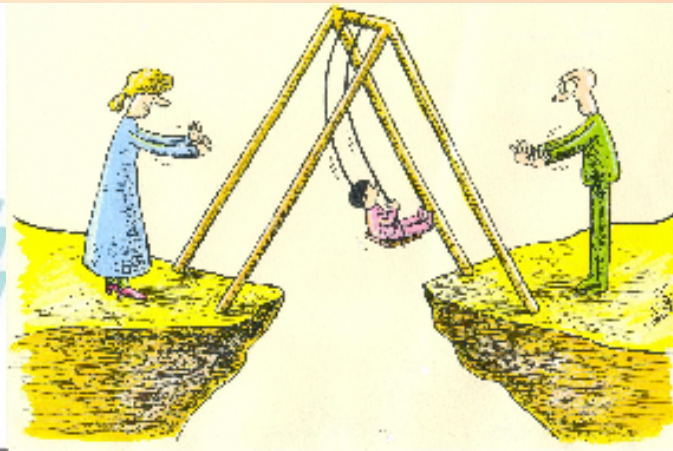
بعد از طلاق اولین نقشی که از بین می رود نقش همسری است

زن و مرد بعد از طلاق هیچ ارتباط عاطفی و پیوند هیجانی با هم نخواهند داشت و هیچ وظیفه و تعهدی به همسرشان ندارند و بار دیگر **تجربه** را تجربه می کنند.

دومین نقش، نقش والدینی است که پس از طلاق همچنان پابرجاست

هر یک از زوجین پس از طلاق باید نقش والدینی خود را به گونه ای ایفا کنند که فرزندان حس کنند پدر و مادرشان همواره آنها را دوست دارند و در نقش پدر و مادری باقی مانده اند.

آیا واقعا اینجوریه؟

سومین نقشی که تغییر می کند، نقش هر یک از زوجین به عنوان فرزند است

در کشور ما، بسیاری از زوجین پس از طلاق به منزل پدری خود باز می گردند تا فرصتی داشته باشند که زندگی شان را بار دیگر سامان دهند.
بازگشت به نقش فرزند، **مسئولیت های جدید** و **محدودیت های زیادی** رخ می دهد که فشار روانی زیادی به زوجین وارد می کند.

بعد از طلاق بعضی از خانم ها ناگزیر هستند به سرکار بروند.

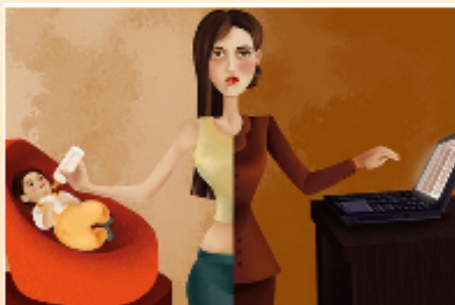
برخی از افراد مجبور می شوند شغل خود را جا به جا کنند.

کار کردن در خارج از منزل با مسئولیت های دیگر تداخل پیدا می کند.

والدین نمی توانند همانند قبل برای فرزندشان وقت بگذارند،

وقتی از سرکار به منزل بر میگردند خسته هستند و حوصله والد گری

ندارند.

تغییر در شبکه ی اجتماعی

بعد از طلاق شبکه اجتماعی هریک از زوجین تغییر می کند.
فرد دیگر تمایل ندارد با برخی از اقوام خود، و اقوام همسر سابقش ارتباط داشته باشد و از آنها فاصله میگیرد.

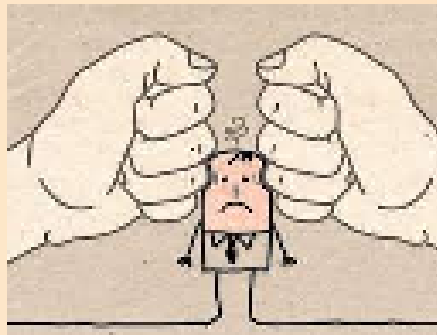
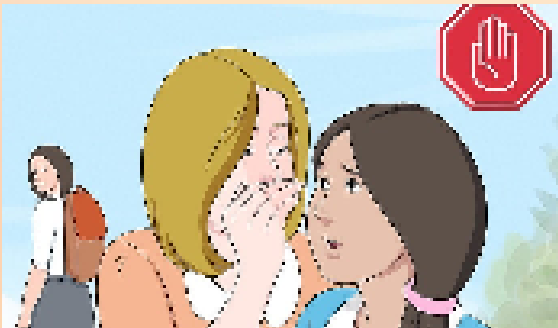

در بعضی از موارد تغییر شغل و محل زندگی، شبکه‌ی اجتماعی افراد را تحت تاثیر قرار می‌دهد. افراد جدیدی به شبکه‌ی اجتماعی فرد وارد می‌شوند مانند: همکاران و همسایه‌های جدید در این شرایط سازگاری با افراد جدید برای هر یک از زوجین استرس زیادی را به همراه دارد.

بنابراین تغییر در شبکه‌ی اجتماعی و سازگاری با افراد جدید خصوصا در فرهنگ ایرانی که طلاق امری ناپسند است، فرایند خسته‌کننده و توان‌فرساست.

حد و در **روابط اجتماعی** زوجین هم تغییرات زیادی ایجاد می کند.
برخی از دوستان و آشنایان افراد مطلقه، دیگر برای ادامه ارتباط با آنها تمایل ندارند.
گاهی دوستان مشترک ممکن است یکی از زوجین را انتخاب کنند و از دیگری فاصله بگیرند.
در کشور ما روابط اجتماعی **زنان مطلقه** نسبت به مردان بسیار بیشتر محدود می شود چون که
بسیاری از خانواده ها ترجیح می دهند با زنان مطلقه جوان رفت و آمد نداشته باشند و این امر
باعث می شود زنان از بسیاری از تفریح ها محروم شوند.

مشکلات اقتصادی

پژوهش‌ها نشان داده‌اند: در کشور ما سطح زندگی زنان و مردان پس از طلاق افت می‌کند. این کاهش سطح زندگی در زوجینی که مسئولیت حضانت فرزند دارند بیشتر دیده می‌شود. به ویژه زمانی که حضانت فرزند به زن سپرده شود و زن قبلاً از نظر اقتصادی به شوهرش وابسته بوده است.

مشکلات روانشناختی

اکثر زنان و مردان بعد از طلاق، عصبانیت، اضطراب، افسردگی و احساس تنهایی را تجربه می کنند. اعتیاد به مواد مخدر و الکل، مصرف سیگار، پرخوری عصبی، اجتناب از فعالیت، گوشه گیری و انزوا پرخاشگری، رفتارهای پر خطر و گاهی اقدام به خودکشی از مواردی هستند که زوجین ممکن است به آن روی بیاورند.

علائم جسمانی

ابتلا به بیماری های قلبی، کاهش وزن، بیماری های گوارشی، سردرد، فرسودگی بی میلی، مشکلات خواب و دردهای بدنی مواردی هستند که برخی از زوجین به آن ها مبتلا می گردند. **استرس** ناشی از چالش های مرتبط با طلاق مقاومت سیستم ایمنی افراد را کاهش داده و آن ها را مستعد ابتلا به بیماری می کند.

آسیب شناسی طلاق: خانواده گسترده

در ایران وقتی مشکلات مختلفی بین زوجین وجود دارد که منجر به طلاق آن ها می شود، قطعاً مداخله خانواده ها را نیز به همراه دارد. آن ها معمولاً از عضو خانواده خود **طرفداری** کرده و گاهی هم **علیه طرف مقابل** به جبهه گیری می پردازند. در شرایطی که خانواده های طرفین در امر طلاق دخالت می کنند دامنه اختلاف ها و درگیری ها گسترده تر شده و کار به جایی می رسد که تصمیم گیرنده **اصلی** و **نهایی** خانواده های طرفین می شوند.

در فرهنگ ایرانی وقتی زوجین از هم جدا می شوند، ناگزیرند **مسئولیت ها** و **نقش های جدیدی** را به عهده بگیرند، به این ترتیب که برخی از زوجین برای مدت زمانی به خانه ی پدری خود بر می گردند تا بتوانند بار دیگر زندگی شان را سر و سامان داده و از نظر اقتصادی و روانی به مرحله ای برسند که زندگی مستقل را آغاز کنند.

گاهی هم خانواده ی پدری به مکانی برای نگهداری فرزندان تبدیل می شود و پدربزرگ و مادر بزرگ نقش **والدگری جدیدی** را اتخاذ می کنند تا فرزندان شان بتوانند راحت تر با فشارهای حاصل از طلاق کنار آمده و سازگار شوند.

و در آخر به این نکته می توان اشاره کرد که پیامدهای طلاق همیشه منفی نیست و گاهی **پیامدهای مثبتی** هم به همراه دارد.